

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Filipem Liškou v právní věci

žalobce: ČEZ a.s., IČO 45274649
sídlem Duhová 1444/2, 140 00 Praha 4,
zastoupený JUDr Petrem Pečeným, advokátem
sídlem Purkyňova 74/2, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: Greenpeace Česká republika, z.s., IČO 17049059
sídlem Prvního pluku 143/12, 186 00 Praha 8,
zastoupený JUDr. Pavlem Uhlem, advokátem
sídlem Kořenského 1107/15, 150 00 Praha 5

o ochranu autorských práv

T a k t o:

- I. Žalovaná je povinna zdržet se užití audiovizuálního díla vytvořeného na základě smlouvy o vytvoření audiovizuálního díla a poskytnutí licence k jeho užití ze dne 13. prosince 2018 uzavřené mezi společnostmi ČEZ a.s. a Film Servis a.s. s názvem „Rozsvícení vánočních stromů“ upraveného o vložení záběry na poškozené suché a vykácené lesy a lesní požáry, které jsou doprovázeny následným popisem „spaliny z uhlí firmy ČEZ škodí stromům, a způsobí změny klimatu, které vysušují lesy, výsledkem jsou lesní požáry.“

- II. Žalovaná je povinna do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku uveřejnit omluvu na svém profilu umístěném na webových stránkách domény facebook.com (<https://www.facebook.com/greenpeace.cz>), a to po dobu aspoň 7 kalendářních dnů v následujícím znění:
- „Greenpeace Česká republika, z.s. se omlouvá společnosti ČEZ akciová společnost, že neoprávněně užila reklamní spot společnosti ČEZ a.s. s názvem Rozsvícení vánočních stromů a tím neoprávněně zasáhla do práv společnosti ČEZ a.s.“
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

O d ů v o d n ě n í:

1. Žalobce podal dne 13. února 2019 žalobu, již se domáhal uložení povinnosti žalované zdržet se neoprávněného užití autorského díla – reklamního spotu „Rozsvícení vánočních stromů“ (dále také „původní spot“), a dále uveřejnit omluvu ve svém profilu umístěném na webových stránkách domény facebook.com (<https://www.facebook.com/greenpeace.cz/>), a to po dobu alespoň 7 kalendářních dnů. Svou žalobu odůvodnil tím, že žalobce uzavřel dne 13. prosince 2018 se společností FILMSERVICE a.s. Smlouvu o vytvoření audiovizuálního díla a poskytnutí licence k jeho užití, jejímž předmětem bylo zakázkové vytvoření audiovizuálního díla ve smyslu § 62 a.n. autorského zákona, reklamního spotu s názvem „Rozsvícení vánočních stromů.“ Žalovaná dílo upravila tím, že do něho přidala záběry poškozených, suchých a vykácených lesů a lesní požáry, které dále doprovodila popisem „Spaliny z uhlí firmy ČEZ škodí stromům,“ „A způsobují změny klimatu, které vysušují lesy“ „Výsledkem jsou lesní požáry“ (dále také „upravený spot“). Upravený spot žalovaná dne 20. prosince 2018 zveřejnila na svém facebookovém profilu s popisem „(zapněte zvuk) ČEZ nás chce žalovat kvůli tomu, že parodujeme jejich reklamy. Kdyby ČEZ v první řadě přiznal, že je podle studie 4. nejšpinavější energetickou firmou Evropy a ročně je zodpovědný za několik stovek předčasných úmrtí, nebyly by parodie třeba. **PODÍVEJTE SE NA PRAVOU TVÁŘ FIRMY ČEZ. PŘEČTĚTE si podrobnosti a ŘEKNĚTE FIRMĚ ČEZ, že nechcete, aby znečišťovala ovzduší ZDE <https://act.gp/cezniecistuje>. Vyzýváme proto ČEZ: 1) přestaňte investovat do černého a hnědého uhlí, 2) veřejně se zavazte k uzavření všech černo- a hnědouhelných elektráren, 3) přestaňte lobbovat za uhlí a 4) jednejte v souladu s cíli stanovenými v Pařížské dohodě o klimatu. **SDÍLEJTE** - nenechme se od firmy umlčet. Jde o zdraví nás všech.“ Původní spot je audiovizuálním dílem ve smyslu § 62 autorského zákona. Žalobce nabyl výhradní oprávnění dílo užít dle § 2360 Občanského zákoníku na základě smlouvy. Žalobce je tak oprávněn dle § 41 autorského zákona domáhat se práv autora, ač sám autorem není, konkrétně domáhat se zákazu neoprávněného sdělování díla. Žalobce dále získal výhradní oprávnění k užití uměleckých výkonů v souvislosti s dílem, tedy je dle § 74 ve spojení s § 41 autorského zákona oprávněn domáhat se zákazu neoprávněného sdělování zaznamenaného uměleckého výkonu veřejnosti. Žalobce je dále výrobcem audiovizuálního záznamu ve smyslu § 79 odst. 2 autorského zákona. I z tohoto titulu je tak žalobce oprávněn domáhat se zákazu neoprávněného sdělování upraveného spotu. Žalovaná uvádí, že upravené dílo podléhá zákonné licenci dle § 38g autorského zákona, tedy že se jedná o parodii. K tomu žalobce uvádí, že parodie se týká pouze práv autorských, nikoliv práv souvisejících s právem autorským (tedy práva výrobce zvukově obrazového záznamu), tudíž nelze tuto licenci na daný případ použít. Žalobce k tomu uvádí, že dle rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie C-201/13 parodie evokuje existující dílo, ale zřetelně se od něj liší, aby nedošlo k záměně děl. Mělo by se jednat o**

nové dílo, nikoliv užití původního díla. V daném případě však bylo pouze do původního spotu přidáno několik nových záběrů. Znak parodie tak nejsou naplněny. Žalobce dále odkazuje na třístupňový test dle § 29 odst. 1 autorského zákona, tedy že bezesmluvní užití jsou dovolena pouze 1) taková stanovena tímto zákonem, 2) nejsou-li v rozporu s běžným způsobem užití díla a 3) nejsou-li jimi nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy autorů. Žalobce má za to, že upravený spot nesplňuje žádný z těchto stupňů, neboť na něj neplatí žádná zákonná licence a vzniklo úmyslně za účelem poškození žalobce a propagace žalovaného. Dále došlo k poškození a dehonestaci žalobce. Žalobce se tak domáhá dle § 40 odst. 1 písm. b) a e) bodu 1 autorského zákona zákazu neoprávněného zásahu do svého práva a omluvy.

2. Žalovaná se ve věci vyjádřila tak, že uplatněný nárok zcela neuznává. Skutkový stav nerozporuje, nicméně ohledně právního hodnocení má za to, že zákonná licence dle § 38g autorského zákona se vztahuje i na práva s autorským právem související, upravený spot je parodií dle této zákonné licence (neboť vložené záběry jsou dostatečným odlišovacím prvkem), dále že nárok žalobce fakticky neslouží k ochraně autorských práv a naopak slouží k potlačení svobody projevu. Žalovaný dále, vzhledem k tomu, že se jedná o problematiku vycházející z evropského práva, které však ještě nebyla řešena v soudní praxi Soudního dvora Evropské unie, navrhl mu položení těchto předběžných otázek: „Vztahuje se výjimka nebo omezení práv dle ust. čl. 5 odst. 3 písm. k) směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti i na práva výkonných umělců v případě záznamů jejich výkonů, na práva výrobců zvukových záznamů v případě jejich zvukových záznamů a na práva výrobců prvotních záznamů filmů ve vztahu k originálům a rozmnoženinám jejich filmů?“ a „Splňuje podmínku parodie dle ust. čl. 5 odst. 3 písm. k) směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti taková změna audiovizuálního díla - reklamy, ve které je zachována zvuková stopa a pouze některé vizuální části jsou nahrazeny jinými obrazovými sekvencemi, čímž je dosaženo nepochybného kritického a zesměšňujícího účinku?“ Žalovaný dále uvádí, že povaha nároku žalobce plyne z osobnostních práv, ačkoli žalobce, jakožto osoba s výhradním oprávněním dílo užit, se může domáhat toliko majetkových práv autora dle § 41 autorského zákona
3. Ve věci bylo usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 30. července 2020 č.j. 3 Co 41/2020-111 nařízeno předběžné opatření, dle kterého je žalovaný povinen odstranit upravený spot ze svých facebookových stránek a zdržet se jeho dalšího užívání.
4. Při jednání dne 20. ledna 2021 učinily strany v řízení za nesporné, že rozdíl mezi původním spotem a upraveným spotem byl učiněn iniciací strany žalované tak, že do původního spotu byly vloženy záběry na poškozené suché a vykácené lesy a lesní požáry, které byly doprovázeny nápisy „Spaliny z uhlí firmy ČEZ škodí stromům“, dále „a způsobují změny klimatu, které vysušují lesy“ a dále „výsledkem jsou lesní požáry.“
5. Po zhodnocení všech důkazů samostatně i ve vzájemné souvislosti má soud za prokázaný následující skutkový stav:
6. Žalobce uzavřel dne 13. prosince 2018 se společností FILMSERVICE a.s. Smlouvu o vytvoření audiovizuálního díla a poskytnutí licence k jeho užití, jejímž předmětem bylo zakázkové vytvoření audiovizuálního díla – původního spotu ve smyslu § 62 a.n. autorského zákona. Společnost FILMSERVICE a.s. se dle čl. 2.3 této smlouvy zavázala pro žalobce vytvořit původní spot a žalobce se jí za to dle čl. 3.1 této smlouvy zavázal

uhradit částku 11 385 262 Kč s DPH. Dle odst. 7.1 této smlouvy byla žalobci společnosti FILMSERVICE a.s. udělena výhradní licence k užití původního spotu do jednoho roku od prvního užití (prokázáno z provedeného důkazu: Smlouva o vytvoření audiovizuálního díla a poskytnutí licence k jeho užití mezi žalobcem a FILMSERVICE a.s. ze dne 13. prosince 2018, včetně příloh). Žalobce uzavřel se společností FILMSERVICE a.s. dále smlouvu o poskytnutí licence ze dne 22. října 2020. Dle čl. 3.1. této smlouvy se žalobce zavazuje uhradit společnosti FILMSERVICE a.s. za poskytnutou licenci k původnímu spotu ve částku ve výši 178 752 Kč s DPH. Dle čl. 5.1 této smlouvy poskytuje společnost FILMSERVICE a.s. žalobci výhradní licenci k užití původního spotu na období 1 roku od uzavření této smlouvy (prokázáno z provedeného důkazu: smlouva o poskytnutí licence o užití audiovizuálního díla ze dne 22. října 2020 mezi žalobcem a FILMSERVICE a.s., a to včetně přílohy č. 1 a přílohy č. 2 této smlouvy). Společnost FILMSERVICE a.s. disponuje oprávněními k užití veškerých jednotlivých autorských děl, jakož i uměleckým výkonům, osob, které se na vzniku původního spotu podílely (prokázáno z provedených důkazů: smlouva o vytvoření autorského díla a poskytnutí licence mezi FILMSERVICE a.s. Petrem T. na autorské dílo střihačské práce ze dne 12. listopadu 2018, smlouva o vytvoření autorského díla a poskytnutí licence mezi FILMSERVICE a.s. a Martinem P. na režisérské práce ze dne 1. listopadu 2018, smlouva na vytvoření autorského díla a poskytnutí licence mezi FILMSERVICE a.s. a Michalem N. na režisérské práce ze dne 1. listopadu 2018, smlouva na vytvoření autorského díla a poskytnutí licence mezi FILMSERVICE a.s. a Tomášem S. na kameranské práce ze dne 12. listopadu 2018, smlouva o vytvoření uměleckého výkonu a poskytnutí licence mezi FILMSERVICE a.s. a Radkem U. v roli kamaráda ze dne 12. listopadu 2018, smlouva o vytvoření uměleckého výkonu a poskytnutí licence mezi FILMSERVICE a.s. a Martinem J. v roli kamaráda ze dne 12. listopadu 2018, smlouva o vytvoření uměleckého výkonu a poskytnutí licence mezi FILMSERVICE a.s. a Vlastikem K. v roli kamaráda ze dne 12. listopadu 2018, smlouva o vytvoření uměleckého výkonu a poskytnutí licence mezi FILMSERVICE a.s. a Petrem S. v roli hajného neznámého data, smlouva o vytvoření uměleckého výkonu a poskytnutí licence mezi FILMSERVICE a.s. a Emilem L. v roli kamaráda ze dne 12. listopadu 2018, smlouva o vytvoření uměleckého výkonu a poskytnutí licence mezi FILMSERVICE a.s. a Marií K. v roli babičky ze dne 13. listopadu 2018, smlouva o vytvoření uměleckého výkonu a poskytnutí licence mezi FILMSERVICE a.s. a Zdeňkem U. v roli kamaráda ze dne 12. listopadu 2018, smlouva o vytvoření uměleckého výkonu a poskytnutí licence mezi FILMSERVICE a.s. a Miroslavem J. v roli vozky neznámého data, smlouva o úplatném poskytnutí souhlasu s pořízením a užitím záznamu týkající se člověka a jeho projevu osobní povahy mezi FILMSERVICE a.s. a Jindřiškou P. ze dne 13. listopadu 2018, smlouva o úplatném poskytnutí souhlasu s pořízením a užitím záznamu týkající se člověka a jeho projevu osobní povahy mezi FILMSERVICE a.s. a Hanou K. ze dne 13. listopadu 2018, smlouva o úplatném poskytnutí souhlasu s pořízením a užitím záznamu týkající se člověka a jeho projevu osobní povahy mezi FILMSERVICE a.s. a Petrem S. ze dne 13. listopadu 2018, smlouva o poskytnutí souhlasu s pořízením a užitím záznamu týkající se člověka a jeho projevu osobní povahy mezi FILMSERVICE a.s. a Růženou Ch. ze dne 13. listopadu 2018, smlouva o úplatném poskytnutí souhlasu s pořízením a užitím záznamu týkající se člověka a jeho projevu osobní povahy mezi FILMSERVICE a.s. a Magdou S. ze dne 13. listopadu 2018, Smlouva o úplatném poskytnutí souhlasu s pořízením a užitím záznamu týkající se člověka a jeho projevu osobní povahy mezi FILMSERVICE a.s. a Petrem P. ze dne 13. listopadu 2018, smlouva o úplatném poskytnutí souhlasu s pořízením a užitím záznamu týkající se člověka a jeho projevu osobní povahy mezi FILMSERVICE a.s. a Květou H. ze dne 13. listopadu 2018, smlouva o úplatném poskytnutí souhlasu s pořízením a užitím záznamu týkající se člověka a jeho projevu osobní povahy mezi FILMSERVICE a.s. a Janou K. ze dne 13. listopadu 2018, smlouva o úplatném poskytnutí

souhlasu s pořízením a užitím záznamu týkající se člověka a jeho projevu osobní povahy mezi FILMSERVICE a.s. a Jaroslavou V. ze dne 13. listopadu 2018, smlouva o úplatném poskytnutí souhlasu s pořízením a užitím záznamu týkající se člověka a jeho projevu osobní povahy mezi FILMSERVICE a.s. a Vlastou P. ze dne 13. listopadu 2018, smlouva o úplatném poskytnutí souhlasu s pořízením a užitím záznamu týkající se člověka a jeho projevu osobní povahy mezi FILMSERVICE a.s. a Jindřiškou M. ze dne 13. listopadu 2018, smlouva o úplatném poskytnutí souhlasu s pořízením a užitím záznamu týkající se člověka a jeho projevu osobní povahy mezi FILMSERVICE a.s. a Jaroslavou Č. ze dne 13. listopadu 2018, smlouva o úplatném poskytnutí souhlasu s pořízením a užitím záznamu týkající se člověka a jeho projevu osobní povahy mezi FILMSERVICE a.s. a Zdeňkem H. ze dne 13. listopadu 2018, smlouva o úplatném poskytnutí souhlasu s pořízením a užitím záznamu týkající se člověka a jeho projevu osobní povahy mezi FILMSERVICE a.s. a Marií P. ze dne 13. listopadu 2018, smlouva o úplatném poskytnutí souhlasu s pořízením a užitím záznamu týkající se člověka a jeho projevu osobní povahy mezi FILMSERVICE a.s. a Lenkou S. ze dne 13. listopadu 2018, smlouva o úplatném poskytnutí souhlasu s pořízením a užitím záznamu týkající se člověka a jeho projevu osobní povahy mezi FILMSERVICE a.s. a Petrou K. ze dne 13. listopadu 2018, smlouva o úplatném poskytnutí souhlasu s pořízením a užitím záznamu týkající se člověka a jeho projevu osobní povahy mezi FILMSERVICE a.s. a Šárkou K. ze dne 13. listopadu 2018, smlouva o úplatném poskytnutí souhlasu s pořízením a užitím záznamu týkající se člověka a jeho projevu osobní povahy mezi FILMSERVICE a.s. a Veronikou U. ze dne 13. listopadu 2018, smlouva o úplatném poskytnutí souhlasu s pořízením a užitím záznamu týkající se člověka a jeho projevu osobní povahy mezi FILMSERVICE a.s. a Lucíí T. ze dne 13. listopadu 2018, smlouva o úplatném poskytnutí souhlasu s pořízením a užitím záznamu týkající se člověka a jeho projevu osobní povahy mezi FILMSERVICE a.s. a Lenkou H. ze dne 13. listopadu 2018, smlouva o úplatném poskytnutí souhlasu s pořízením a užitím záznamu týkající se člověka a jeho projevu osobní povahy mezi FILMSERVICE a.s. a Lenkou K. ze dne 13. listopadu 2018, smlouva o vytvoření uměleckého výkonu a poskytnutí licence mezi FILMSERVICE a.s. a Barborou O. ze dne 13. listopadu 2018, smlouva o vytvoření uměleckého výkonu a poskytnutí licence mezi FILMSERVICE a.s. a Nikolou H. v roli maminka neznámého data, smlouva o vytvoření uměleckého výkonu a poskytnutí licence mezi FILMSERVICE a.s. a Ctiborem Č. v roli tatínek neznámého data, smlouva o vytvoření uměleckého výkonu a poskytnutí licence mezi FILMSERVICE a.s. a Ivo Š. v roli drvoštěp ze dne 12. listopadu 2018, smlouva o úplatném poskytnutí souhlasu s pořízením a užitím záznamu týkající se člověka a jeho projevu osobní povahy mezi FILMSERVICE a.s. a Míladou Š. ze dne 13. listopadu 2018).

7. Původní spot trvá celkem 45 vteřin. Ukazuje příběh skupiny přátelských maloměstských dřevorubců, kteří se před Vánoci vydají do lesa pokácet strom, který následně poslouží jako vánoční strom na náměstí jejich malého města. Příběh se odehrává na pozadí rozhovoru otce s dcerou, s tím, že otec je jeden z výše zmíněných dřevorubců. Dcera ohledně blížících se Vánoc uvádí, že by si přála všechno. Následně však své přání přehodnotí v tom smyslu, že by si alespoň přála, aby byl sníh a dále největší stromeček na světě. Otec se vyjádří v tom smyslu, že takový stromeček je schopen opatřit. Na dotaz dcery, zdali je schopen taktéž tento stromeček rozsvítit, otec uvádí, že on sám ne, ale že ví, kdo by jim s tím mohl pomoci (je naznačeno, že tou osobou je žalobce). Celý spot je podkreslen uklidňující vánoční hudbou. Vše je ukončeno mluveným sloganem „Rozsvítili jsme vánoční stromy po celé zemi. Přejeme vám krásné Vánoce a děkujeme, že jste s námi. Jsme s vámi, skupina ČEZ“ (prokázáno z provedeného důkazu: původní spot).
8. Žalovaná tento původní spot upravila tím, že do něho přidala záběry na poškozené suché a vykácené lesy a lesní požáry, které byly doprovázeny nápisy „Spaliny z uhlí firmy ČEZ

škodí stromům“, dále „a způsobují změny klimatu, které vysušují lesy“ a dále „výsledkem jsou lesní požáry.“ (prokázáno z provedených důkazů: printscreeny facebookových stránek žalovaného, původní spot, upravený spot, tuto skutečnost také učinily strany za nespornou Takto upravený spot žalovaný dne 20. prosince 2018 zveřejnil na svém facebookovém profilu s popisem „(zapněte zvuk) ČEZ nás chce žalovat kvůli tomu, že parodujeme jejich reklamy. Kdyby ČEZ v první řadě přiznal, že je podle studie 4. nejšpinavější energetickou firmou Evropy a ročně je zodpovědný za několik stovek předčasných úmrtí, nebyly by parodie třeba. **PODÍVEJTE SE NA PRAVOU TVÁŘ FIRMY ČEZ. PŘEČTĚTE** si podrobnosti a **ŘEKNĚTE FIRMĚ ČEZ**, že nechcete, aby znečišťovala ovzduší **ZDE** <https://act.gp/cezniecistuje>. Vyzýváme proto ČEZ: 1) přestaňte investovat do černého a hnědého uhlí, 2) veřejně se zavažte k uzavření všech černo- a hnědouhelných elektráren, 3) přestaňte lobbovat za uhlí a 4) jednejte v souladu s cíli stanovenými v Pařížské dohodě o klimatu. **SDÍLEJTE** - nenechme se od firmy umlčet. Jde o zdraví nás všech.“ (prokázáno z provedených důkazů: printscreen facebookových stránek žalovaného – příspěvek žalovaného ze dne 17. prosince 2018)

9. Soud tak došel k následujícímu závěru o skutkovém stavu: Společnost FILMSERVICE a.s. pro žalobce na zakázku vytvořila původní spot a zároveň výlučnou licenci na něj převedla veškerá majetková práva autorská spojená s právem původní spot užít a to na dobu určitou do 22. října 2021. Žalovaná tento původní spot upravila tím, že do něho přidala záběry na poškozené suché a vykácené lesy a lesní požáry, které byly doprovázeny nápisy „Spaliny z uhlí firmy ČEZ škodí stromům“, dále „a způsobují změny klimatu, které vysušují lesy“ a dále „výsledkem jsou lesní požáry.“ Takto upravený spot žalovaná dne 20. prosince 2018 zveřejnila na svém facebookovém profilu s popisem, dle kterého, mimo jiné, je žalobce 4. nejšpinavější firmou Evropy.
10. Soud se rozhodl nevyhovět návrhům žalované na předložení dvou předběžných otázek k Soudnímu dvoru Evropské Unie, tedy 1) „Vztahuje se výjimka nebo omezení práv dle ust. čl. 5 odst. 3 písm. k) směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti i na práva výkonných umělců v případě záznamů jejich výkonů, na práva výrobců zvukových záznamů v případě jejich zvukových záznamů a na práva výrobců prvotních záznamů filmů ve vztahu k originálům a rozmnoženinám jejich filmů?“ a 2) „Splňuje podmínku parodie dle ust. čl. 5 odst. 3 písm. k) směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti taková změna audiovizuálního díla - reklamy, ve které je zachována zvuková stopa a pouze některé vizuální části jsou nahrazeny jinými obrazovými sekvencemi, čímž je dosaženo nepochybného kritického a zesměšňujícího účinku?“ Ohledně první otázky došel soud k závěru, že její zodpovězení nesouvisí s projednávanou věcí. Ohledně druhé otázky pak došel soud k závěru, že rozsah odlišnosti mezi původním a upraveným spotem je předmětem posouzení zdejšího soudu, nikoliv možnou předběžnou otázkou pro Soudní dvůr Evropské unie, neboť se jedná o právní posouzení skutkového stavu v tomto řízení, nikoliv o rozpor mezi národní a komunitární právní úpravou.
11. A po právní stránce zhodnotil soud věc následovně:
12. Dle čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod jsou svoboda projevu a právo na informace zaručeny.
13. Dle čl. 34 odst. 1 Listiny základních práv a svobod jsou práva k výsledkům tvůrčí duševní činnosti chráněna zákonem.

14. Dle § 2360 odst. 1 občanského zákoníku, je-li ujednána výhradní licence, poskytovatel nemá právo poskytnout tutéž licenci třetí osobě po dobu, co výhradní licence trvá. Není-li výslovně ujednán opak, zdrží se i poskytovatel výkonu práva, ke kterému udělil výhradní licenci.
15. Dle § 18 odst. 2 autorského zákona, sdělováním díla veřejnosti podle odstavce 1 je také zpřístupňování díla veřejnosti způsobem, že kdokoli může mít k němu přístup na místě a v čase podle své vlastní volby zejména počítačovou nebo obdobnou sítí.
16. Dle § 29 odst. 1 autorského zákona, výjimky a omezení práva autorského lze uplatnit pouze ve zvláštních případech stanovených zákonem a pouze tehdy, pokud takové užití díla není v rozporu s běžným způsobem užití díla a ani jím nejsou nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy autora.
17. Dle § 38g autorského zákona do práva autorského nezasahuje ten, kdo užije dílo pro účely karikatury nebo parodie.
18. Dle § 40 odst. 1 písm. b) a e) bodu 1 autorského zákona, autor, do jehož práva bylo neoprávněně zasazeno nebo jehož právu hrozí neoprávněný zásah, může se domáhat zejména b) zákazu ohrožení svého práva, včetně hrozícího opakování, nebo neoprávněného zásahu do svého práva, zejména zákazu neoprávněné výroby, neoprávněného obchodního odbytů, neoprávněného dovozu nebo vývozu originálu nebo rozmnoženiny či napodobeniny díla, neoprávněného sdělování díla veřejnosti, jakož i neoprávněné propagace, včetně inzerce a jiné reklamy, e) poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu, zejména omluvou
19. Dle § 41 autorského zákona, domáhat se nároků podle § 40 odst. 1 písm. b) až d) a f) a § 40 odst. 3 a 4 je oprávněna namísto autora osoba, která smluvně nabyla výhradní oprávnění k výkonu práva dílo užít, nebo které je výkon tohoto oprávnění svěřen zákonem; nároku na přiměřené zadostiučinění k odčinění nemajetkové újmy se tato osoba může domáhat pouze za zásah do majetkových práv autorských. Právo autora domáhat se nároku na přiměřené zadostiučinění k odčinění nemajetkové újmy způsobené zásahem do osobnostních práv autorských, jakož i nároku podle § 40 odst. 3 zůstává nedotčeno.
20. Dle § 62 odst. 1 autorského zákona je audiovizuálním dílem dílo vytvořené uspořádáním děl audiovizuálně užitých, at' již zpracovaných, či nezpracovaných, které sestává z řady zaznamenaných spolu souvisejících obrazů, vyvolávajících dojem pohybu, at' již doprovázených zvukem, či nikoli, vnímatelných zrakem, a jsou-li doprovázeny zvukem, vnímatelných i sluchem.
21. Dle § 63 odst. 1 věty první autorského zákona je autorem audiovizuálního díla jeho režisér
22. Dle § 71 odst. 1 autorského zákona má výkonný umělec právo svůj umělecký výkon užít v původní nebo jiným zpracované či jinak změněné podobě a udělit jinému smlouvou oprávnění k výkonu tohoto práva; jiný může umělecký výkon užít bez udělení takového oprávnění pouze v případech stanovených tímto zákonem.
23. Dle § 74 autorského zákona, ustanovení § 2 odst. 3, § 4, 6, 7 a 9, § 11 odst. 4 a 5, § 12 odst. 2 a 3, § 13 až 16, § 18 až 23, § 25, 25a, 26, § 27 odst. 8, § 27a, § 27b, § 28, § 29, § 30 odst. 1, 2, 5 a 6, § 30b, § 31, § 34 písm. a) až c), § 35, § 37, 37a, 38a, § 38c, § 38e, § 38f, § 39 až 44, § 58, § 62 odst. 2 a § 64 odst. 2 a 4 platí obdobně i pro výkonného umělce a jeho výkony.

24. Dle § 79 odst. 1 autorského zákona, zvukově obrazový záznam je záznam audiovizuálního díla nebo záznam jiné řady zaznamenaných, spolu souvisejících obrazů vyvolávajících dojem pohybu, ať již doprovázených zvukem, či nikoli, vnímatelných zrakově, a jsou-li doprovázeny zvukem, vnímatelných i sluchem.
25. Dle § 79 odst. 2 autorského zákona je výrobcem zvukově obrazového záznamu fyzická nebo právnická osoba, která na svou odpovědnost poprvé pořídí zvukově obrazový záznam, nebo pro kterou tak z jejího podnětu učiní jiná osoba.
26. Dle § 80 autorského zákona, (1) výrobce zvukově obrazového záznamu má výlučné majetkové právo svůj zvukově obrazový záznam užít a udělit jinému smlouvou oprávnění k výkonu tohoto práva; jiný může zvukově obrazový záznam užít bez udělení takového oprávnění pouze v případech stanovených tímto zákonem. (2) Právem zvukově obrazový záznam užít je a) právo na rozmnožování zvukově obrazového záznamu, b) právo na rozšiřování originálu nebo rozmnoženin zvukově obrazového záznamu, c) právo na pronájem originálu nebo rozmnoženin zvukově obrazového záznamu, d) právo na půjčování originálu nebo rozmnoženin zvukově obrazového záznamu, e) právo na vysílání a jiné sdělování zvukově obrazového záznamu veřejnosti. (3) Výrobce zvukově obrazového záznamu má právo na odměnu v souvislosti s rozmnožováním jeho záznamu pro osobní potřebu obdobně podle § 25. (4) Právo výrobce zvukově obrazového záznamu je převoditelné.
27. Dle § 82 autorského zákona, ustanovení § 2 odst. 3, § 4, § 6, § 9 odst. 2 až 4, § 12 odst. 2 a 3, § 13 až 16, § 18 až 23, § 25, § 25a, § 27 odst. 8, § 27a, § 27b, § 28, § 29, § 30 odst. 1, 2, 5 a 6, § 30b, § 31, § 34 písm. a) až c), § 35, § 37, 37a, 38a, § 38c, § 38e, § 38f, § 39 až 44 a § 62 odst. 2 platí obdobně i pro výrobce zvukově obrazového záznamu a jeho záznam.
28. Předně soud konstatuje, že původní spot je audiovizuálním dílem dle § 62 odst. 1 autorského zákona. Jeho záznam je pak zvukově obrazovým záznamem dle § 79 odst. 1 autorského zákona.
29. Ohledně aktivní legitimace soud konstatuje, že z dokazování má za prokázané, že žalobce je výrobcem původního spotu dle § 79 odst. 2 autorského zákona, neboť z jejího podnětu vytvořila společnost FILMSERVICE a.s. původní spot. Dle § 80 odst. 1 autorského zákona má tedy žalobce výlučné majetkové právo původní spot užít či udělit jinému oprávnění k jeho užití. Žalobce je pak také dle § 82 autorského zákona aktivně legitimován domáhat se nároků dle § 40 odst. 1 písm. b) a e) čísl. 1 autorského zákona (tedy zákazu ohrožení svého práva a poskytnutí přiměřeného zadostiučinění omluvou za podmínek stanovených autorským zákonem). Soud dále konstatuje, že žalobce uzavřel se společností FILMSERVICE a.s. smlouvu o vytvoření původního spotu, jejíž součástí bylo i ujednání o výhradní licenci, dle které má žalobce výhradní licenci k užití původního spotu dle § 2360 odst. 1 Občanského zákoníku a to v rozsahu veškerých jednotlivých autorských děl jakož i uměleckým výkonům, osob, které se na vzniku původního spotu podílely. Žalobce tak jako jediný disponuje všemi majetkovými autorskými právy tak, aby s předmětným reklamním spotem mohl dle libosti nakládat a to v rozsahu výlučné licence. Žalobce se tak uplatněného nároku může domáhat také z titulu práv z výhradní licence, na základě které mu dle § 63 odst. 1 ve spojení § 41 autorského zákona mu svědčí aktivní legitimace k domáhání se nároků dle § 40 odst. 1 písm. b) a e) autorského zákona. Na závěr soud dodává, že dle výhradní licence je žalobce oprávněn se dle § 71 odst. 1 a § 74 autorského zákona domáhat těchto nároků i v rozsahu uměleckých výkonů. Soud tedy uzavírá, že žalobce je aktivně legitimován podání předmětné žaloby.

30. Pasivní legitimace žalované je dána tím, že žalovaná, bez souhlasu žalobce jako výrobce obrazového záznamu a držitele výhradní licence k předmětnému audiovizuálnímu dílu, užila původní spot jeho zpracováním a zveřejněním dle § 12 odst. 4 písm. f) ve spojení s § 18 odst. 2 autorského zákona na svých facebookových stránkách, čímž se dopustila neoprávněného zásahu do majetkových autorských práv žalobce. Žalovaná sdělila dílo prostřednictvím zpřístupňování díla veřejnosti na internetu, a to tak, že každý k němu mohl mít kdykoliv přístup, a výslovně přitom vyzývala k jeho dalšímu sdělení.
31. Ve věci bylo s ohledem na stanovisko strany žalované klíčové posouzení, zda žalovaná byla oprávněna předmětné dílo užít, a to s ohledem na čl. 17 odst. 1 Listiny a zákonnou výjimku stanovenou v § 38g autorského zákona, kdy do práva autorského nezasahuje ten, kdo užije dílo pro účely karikatury nebo parodie.
32. V prvé řadě tak soud posoudil, zda jednání žalované naplňuje znaky obecného ustanovení o možnosti uplatnění výjimek a omezení autorského práva dle § 29 autorského zákona. Tyto znaky spočívají ve dvou podmínkách: za první, že výjimky lze uplatnit pouze ve zvláštních případech stanovených zákonem (v tomto sporu se jednalo o zákonnou licenci užití díla za účelem parodie) a zadruhé, že takové užití díla není v rozporu s běžným způsobem užití díla a ani jím nejsou nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy autora. Tyto dvě podmínky musí být splněny současně.
33. V rámci posouzení, zda upravené dílo naplňuje zákonné znaky parodie dle § 38g autorského zákona se soud v první straně zabýval definicí tohoto pojmu tak, jak je specifikována v komentářích k autorskému zákonu, dle kterých pojem „parodie“ ve smyslu tohoto ustanovení nemusí splňovat podmínky, podle kterých by parodie měla vykazovat původní osobitost jinak, než skrze zřetelné odlišnosti od parodovaného původního díla, tedy že by měla být racionálně připsatelná jinému autorovi než samotnému autorovi původního díla a měla by se týkat samotného původního díla nebo by měla uvádět zdroj parodovaného díla. Dále by se měla vůči původnímu dílu vymezovat humorným nebo ironickým způsobem (srov. Telec, Ivo a Tůma, Pavel, Autorský zákon, 2. vydání, C. H. Beck, 2019 a Holcová, Irena a kol. Autorský zákon a předpisy související (včetně mezinárodních smluv a evropských předpisů), 2. vydání, Wolters Kluwer ČR, 2019).
34. Při srovnání původního spotu s upraveným spotem je zřejmé, že původní spot měl propagovat žalobce v pozitivním světle jako osobu, jež dbá na rodinné hodnoty a obecnou prospěšnost lidem. Upravený spot pak naopak upozorňuje na zásahy do životního prostředí, jichž se má žalobce dopouštět, a které mají v konečném důsledku fatální vliv na zdraví a život lidí. V tomto ohledu soud konstatuje, že upravený spot je vůči původnímu spotu ironický. Co do „zřetelného odlišení“ však soud konstatuje, že upravený spot se od původního liší jen v přidání několika „hrozivých“ záběrů a nápisů, které jsou navíc do původního spotu vloženy takovým způsobem, že působí jako organická součást původního spotu. Oba spoty navíc končí logem „ČEZ.“ Žalovaná tak využívá v maximálním rozsahu původní spot žalobce a jen do něj vkládá své záběry a nápisy. S ohledem na značný nepoměr vkladu žalobce a žalované do upraveného díla nelze vůbec hovořit o vzniku nového díla, ale o vložení záběrů do díla stávajícího. Dílo tak nevykazuje původní osobitost. Dále není možné hovořit o zřetelném rozlišení od originálního díla s ohledem na to, že v upraveném spotu je ponecháno označení původce spotu původního. Dílo tak není racionálně připsatelné jinému autorovi. Nezasvěcený divák tak není schopný rozeznat, že autorem upraveného spotu není žalobce. Soud tedy uzavírá, že z tohoto důvodu na vytvoření upraveného spotu se zákonná licence dle § 38g nevztahuje, neboť není zřetelně odlišen od původního spotu a de facto kromě několika odlišných záběrů a

nápisů nevykazuje vůbec žádnou původní osobitost připisatelnou jinému autorovi.

35. Názor soudu je dále shodně formulován i v judikatuře Soudního dvora Evropské unie. Zde soud odkazuje na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 2. září 2014 ve věci C-201/13, kde bylo stanoveno, že „podstatné znaky parodie jsou, že evokuje existující dílo a přitom se od něj zřetelně liší a že je komická nebo ironická.“
36. Soud se dále zabýval otázkou, zda upravený spot splňuje druhou z podmínek stanovenou pro volná užití dle § 29 autorského zákona, tedy zdali zveřejnění upraveného spotu není v rozporu s běžným způsobem užití díla a ani jím nejsou nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy autora.
37. V tomto směru je zřejmé, že „běžný způsob užití díla,“ které vzniklo za účelem reklamy, je v tomto případě propagace činnosti žalobce a podpora jeho dobrého jména. Tento způsob užití díla se pak prolíná i se zájmy autora (potažmo výrobce zvukově obrazového záznamu dle § 82 autorského zákona), které spočívali v tomtéž. Do výroby a získání práv k předmětnému reklamnímu spotu žalobce investoval nemalé finanční zdroje a jednáním žalované tak byl očekávaný přínos ve formě pozitivního ohlasu veřejnosti zmařen.
38. Jednání žalované, s ohledem na způsob úpravy a užití původního spotu, je pak v přímém rozporu s běžným způsobem užití díla, jakož i zájmy žalobce. Žalovaná v rámci upraveného spotu a textu, který jeho publikování na facebookových stránkách doprovázel, naopak žalobce viní z ničení životního prostředí a spojuje jej mimo jiné s několika stovkami předčasných úmrtí
39. Dle názoru soudu je dále třeba vzít v úvahu, že žalovaná je kritikem činnosti žalobce, a v souvislosti se svojí činností získává podporu svým projektům ve formě nárůstu svých podporovatelů. Tím, že užila dílo, do kterého investoval žalobce částku 11 564 014 Kč (11 385 262 Kč s DPH za vytvoření původního spotu a 178 752 Kč s DPH za poskytnutí licence), tak, že jej bez dalších nákladů přetvořila jako reklamu k prosazování svých zájmů proti žalobci, zcela otočila význam tohoto díla a stejně tak jeho dopad na pověst žalobce. Prokazatelně tak zasáhla do očekávaného významu a přínosu do pověsti žalobce v rámci vynaložené investice.
40. Soud tak uzavírá, že žalovaný nesplňuje žádnou z podmínek dle § 29 odst. 1 autorského zákona.
41. Soud se dále zabýval otázkou, zdali by vyhověním žalobě došlo zásahu do svobody projevu žalované dle čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Úkolem soudu bylo tedy posoudit vztah mezi právem na svobodu projevu (které je ztělesněno v čl. 17 odst. 1 Listiny a v zákonné licenci dle § 38g autorského zákona) a právem na ochranu duševního vlastnictví (které je ztělesněno v čl. 34 odst. 1 Listiny a dále jej upravuje autorský zákon).
42. Zde je soud vázán názorem formulovaným v usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 30. července 2020 č.j. 3 Co 41/2020-111 (tento názor je též formulován v usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15. května 2020 č.j. 3 Co 36/2020-68 v řízeních mezi stejnými účastníky, která spočívala v obdobném skutkovém stavu). Zde Vrchní soud shledal, že žalovaná objektivně pro šíření a prosazování svých názorů využívá dílo žalobce, a přitom doplněním díla i propaguje svou identitu, své záměry a názory. Pokud jde o spravedlivou rovnováhu mezi ochranou autorského práva a ochranou základních práv osob, které jsou takovými opatřeními dotčeny (tedy práva na svobodu projevu), pak nelze než uzavřít, že svoboda projevu žalované jistě není bezbřehá. Žalované nic nebránilo v tom, aby si svůj

vlastní názor (na znečišťování životního prostředí žalobcem) zpracovala do vlastní podoby jiného díla, kde jistě mohl použít stejné záběry (např. na elektrárnu), nikoliv pro zjednodušení své práce text a nové obrazy „naroubovat“ na již existující dílo žalobce, na vznik kterého musel žalobce vynaložit značné prostředky.

43. Soud tak shodně s názorem Vrchního soudu došel k závěru, že v projednávané věci pak samým smyslem sdělení žalované v upraveném spotu nebylo primárně projevit svůj názor (což by byl projev chráněný svobodou slova podle čl. 17 Listiny) formou satiry, ale pouhé jednoduché zneužití audiovizuálního díla ve svůj prospěch a sloužící výhradně k dehonestaci žalobce. Použití díla pouze pro účely dehonestace autora (nebo oprávněného držitele práv k dílu) a pro ulehčení si prosazování svých názorů užitím cizího díla nemůže, pokud k tomu nejsou jiné řádné důvody, obstát s odkazem na zákonnou výjimku podle § 38g autorského zákona a není bez dalšího chráněno svobodou slova dle čl. 17 Listiny.
44. Soud tak došel k závěru, že žalovaná užila původní spot neoprávněně, tedy bez souhlasu žalobce, aniž by se na ni vztahovala jakákoliv zákonná licence i zbylé podmínky dle § 29 odst. 1 autorského zákona. Soud tedy ve výroku I. tohoto rozsudku vyhověl žalobcově nároku dle § 40 odst. 1 písm. b), a rozhodl tak, že je žalovaná je povinna zdržet se neoprávněného užití původního spotu, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku
45. Soud se následně zabýval otázkou dehonestace žalobce v souvislosti s poručením jeho majetkových práv autorských. Z původního spotu je patrné, že tento byl vytvořen za účelem podpory veřejného mínění, dobrého jména a podnikatelské činnosti žalobce. Žalovaná přidanými záběry do upraveného spotu změnila jeho vyznění, kde je naopak žalobce spojován s devastací životního prostředí a smrtí lidí. Soud má za to, že upraveným spotem jsou nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy autora, neboť se dílo skládá z původního díla a vložených záběrů na negativní obrázky. Předmětný upravený spot dále veřejně šířila spolu s komentářem. Tímto jednáním v důsledku zásahu do majetkových práv žalobce užitím díla, došlo zároveň k zásahu do nemajetkových práv žalobce na jeho dobré pověsti. Soud tedy shledal nárok žalobce na omluvu za oprávněný jako adekvátní formu zadostiučnění za způsobený zásah do nemajetkových práv žalobce v souladu s § 40 odst. 1 písm. e) bodu 1 autorského zákona a žalobci v tomto rozsahu vyhověl ve výroku II. tohoto rozsudku.
46. Výrok III. Tohoto rozsudku je odůvodněn § 142a odst. 1 a contrario o.s.ř., neboť žalobce sice měl ve věci plný úspěch, nicméně před podáním žaloby nezaslal žalované výzvu k plnění. Na náhradu nákladů řízení tedy žalobce nemá dle § 142a odst. 1 a contrario o.s.ř. nemá nárok. V dané věci soud neuznal argumentaci žalobce, který bez dalšího předpokládal, že žalovaný výzvu k plnění nebude reflektovat s ohledem na jeho jednání v případě řízení vedeném před zdejším soudem pod sp. Zn. 32 C 7/2019. Soud zdůrazňuje, že v tomto případě se nejednalo o další úpravu stejného spotu ale o nakládání se zcela novým odlišným autorským dílem.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat do patnácti dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení odvolání trojmo; odvolání se podává k Městskému soudu v Praze a rozhodoval by o něm Vrchní soud v Praze jako soud odvolací.

V odvolání však **nelze** uvádět nové skutečnosti a důkazy, které nebyly označeny před soudem I. stupně, ledaže jsou splněny podmínky uvedené v ust. § 205a o. s. ř.

Nesplní-li povinný, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat u příslušného soudu návrh na jeho výkon rozhodnutí podle části šesté o. s. ř. nebo návrh na nařízení soudní exekuce podle zák. č. 120/2001 Sb., jímž se vydává exekuční řád.

V Praze dne 25. ledna 2021

JUDr. Filip Liška v.r.

samosoudce